

Trybuna Górnicza

TYGODNIK SPOŁECZNO-GOSPODARCZY – ukazuje się od 9 czerwca 1994 r.

ISSN: 1231-9996

**Towarzysze z partii zadecydowali,
że mam jechać z Górnikiem do ZSRR.
Przyszli po mnie o piątej rano
i musiałem się szybko zbierać...**

GERARD CIEŚLIK, legenda Ruchu Chorzów ▶ Str. 20

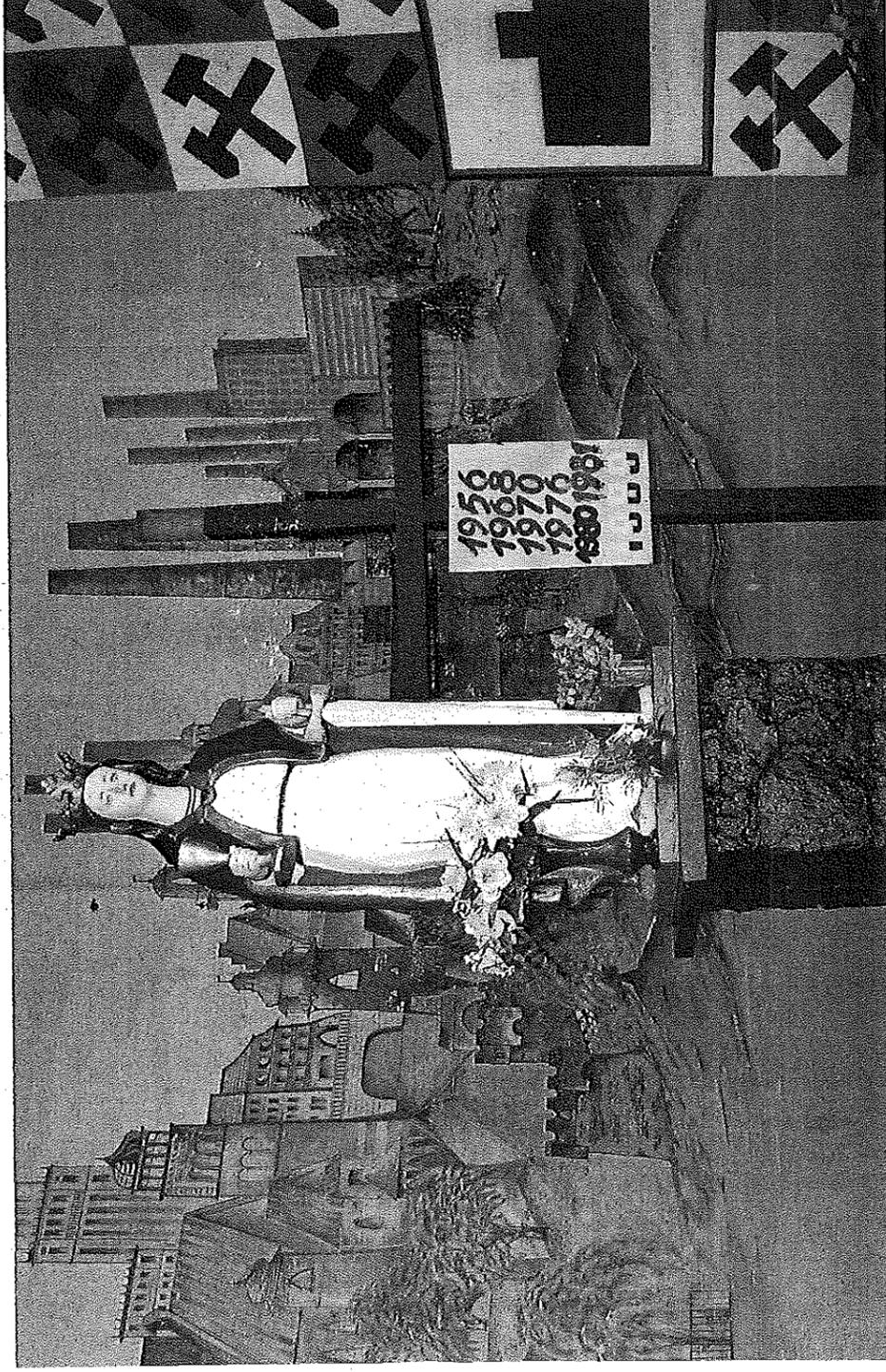

**Podpisując wnioski o nadanie stopni
górnicych, widzę, że okresy pracy
w górnictwie są niewiarygodnie długie.**

JOANNA STRZELEC-LOBODZIŃSKA, wiceminister
gospodarki ▶ Str. 3

Nabożnie, oficjalnie, radośnie...

BARBÓRKA 2010 Za kilka dni górnicy to stojącej galowych zapędną kościoły, cechownie i teatry.

Święta Barbara towarzyszy górnikom na co dzień. Tej kłaniają się pracownicy sosnowieckiej kopalni „Kazimierz-Juliusz”.

JERZY CHROMIŃSKI
jchrominski@gornicza.com.pl

Za osiem dni górnice święto. Własny język, ceremoniał i organizacyjną sprawność. Gotowe już scenariusze powierdzają, że i tegoroczna Barbórkę świętuje się we wspólnocie. Pierwszym aktem tego rytuału, na ogół przeżywanego z rodzinami, są

uroczyste msze św. w kościołach parafialnych, niekiedy w cechowniach.

Na te eucharystie przychodzi się, aby podziękować Opatrzności i patronce za opiekę pod ziemią, a także by pomyśleć przez chwilę w skupieniu o tych, którzy odeszli na wieczną szychę. W podobnej intencji przedstawiciele górnictwa środowiska w pełnej mundurowej gali i z pocztami sztandarowymi zgrupują się w niedzielę, 5 grudnia, w kato-

wickiej Archikatedrze Chrystusa Króla.

Wspólnotowe będzie również oficjalne świętowanie z udziałem pierwszych postaci państwa. Taki wymiar ma mieć zaplanowany na 3 grudnia, uroczysty koncert barbórkowy w zbrańskim Domu Muzyki i Tańca, współorganizowany przez wszystkie spółki węglowe oraz Wyższy Urząd Górnictwa, Centralną Stację Ratowniczą Górnictwa i Węglotoks. Temu

szczególnemu wydarzeniu patronuje wicepremier Waldemar Pawlak. Jeszcze tego samego dnia swoją uroczystą akademię będzie miał w Teatrze Śląskim Kompania Węgłowa. Dzień wcześniej, w tym samym gmachu – Katowicki Holding Węglowy.

Jest wreszcie – zawarowane tylko dla mężczyzn – świętowanie frywolne, przesycone żartem i podlewane piwem. I ono trwa już od początku listopada.

Więcej ▶ Str. 2

Wiedza warta każde pieniądze

BRZESZCZE Finał siódmej edycji konkursu „Pracuję bezpiecznie” rozstrzygnięty.

MACEJ DOROSIŃSKI
mdorosinski@netzg.pl

Czy metan jest kopalną pospolitą? – tak brzmiało jedno z łatwiejszych pytań, z którymi musieli zmierzyć finaliści konkursu „Pracuję bezpiecznie”, zorganizowanego przez Kompanię Węglową SA. Rywalizowało w nim 16 górników, którzy we wtorek, 23 listopada, mogli zaprezentować widowni zgromadzonej w Ośrodku Kultury w Brzeszczach poziom swojej wiedzy z zakresu BHP.

Finał konkursu został podzielony na dwa etapy. W pierwszym brali udział wszyscy uczestnicy.

Do ścisłego finału przechodziło trzech najlepszych. W tym gronie znaleźli się Marek Karkoszka, Mieczysław Mokwa oraz Marek Solarz. Finaliści w decydującej rundzie odpowiedzieli na 30 pytań. Zwycięsko z tej rozgrywki

wyszedł Mieczysław Mokwa, ratownik górnicy z kopalni „Brzeszcze-Silesia”, który wygrał konkurs „Pracuję bezpiecznie” drugi raz z rzędu. W nagrodę otrzymał czek na 10 tys. zł, który wręczyli mu Marek Uszko, wiceprezes Kompanii Węglowej SA, oraz Klemens Ścierański, były minister przemysłu i handlu, członek rady nadzorczej KW SA. Pozostali finaliści zadolowali się mniejszymi nagrodami pieniężnymi oraz gratulacjami. W czasie dekoracji zwycięzców prezes Uszko zadeklarował, że zadba o rozwój kariery zawodowej zwycięzców konkursu oraz podkreslił, jak dużą wagę trzeba przywiązywać do przestrzegania przepisów BHP.

Odpowiedź na pytanie dotyczące metanu brzmi: „Nie”. Być może z podobną zagadką zmierzają się za rok uczestnicy kolejnej edycji konkursu, której finał ponownie odbędzie się w Brzeszczach.

Więcej ▶ Str. 6

Akcja Kolekcjonerzy o dobrym sercu

Chęć pomocy innym to wspólna cecha wszystkich osób, które od ubiegłego tygodnia pojawiają się w siedzibie Wydziału Górnictwa i Energetyki Przemysłowej w Pragniu ku-

pić wyjątkowego dukata „7 staszyców”, w ramach akcji „Pomóż nam pomagać dzieciom Fundacji Rodzin Górnicych”.

Dzięki wpływom uzyskanym ze sprzedaży tych „cegiełek” Fundacja Rodzin Górnicych będzie mogła sfinansować letnie wyjazdy wypoczynkowe dla swoich podopiecznych. W akcję mocno zaangażowały się górnice związki zawodowe. W pierwszej kolejności po dukaty ustawili się kolekcjonerzy, którzy zgodnie podkreślali, że nie chodzi tylko o monetę, ale przede wszystkim o możliwość niesienia pomocy. W tym gronie pojawili się także emerytowani górnicy, których pasją są właśnie numizmaty. Takim reprezentantem górnictwa środowiska był Jerzy Kalus, emerytowany sztygar z Rudy Śląskiej, który po dukat przyjechał zaraz po lekturze „Trybuny Górnicej”, czyli rano w czwartek.

Poza pasjonatami monet do siedziby Wydziału Górnictwa przyciągnęli się także ludzie dobrego serca, którym zależało, aby pomóc podopiecznym FRG. Rekordzista kupił jednorazowo 10 dukatów, każdy jest wart 10 zł.

Dobrym prognozykiem powodziła akcja jest zaangażowanie górnicych organizacji związkowych. Na czoło wysuwają się tutaj Związek Zawodowy Ratowników Górnicych w Polsce oraz „Solidarność”. M.A.D.

Więcej ▶ Str. 17

Zacięta walka, a po niej ręce w górze w geście triumfu. Tak po zakończeniu konkursu cieszył się Mieczysław Mokwa, mistrz BHP z kopalni „Brzeszcze-Silesia”.

! Po Szychcie

Dziwię się, że nie zemdląłem. Cały czas byłem przytomny. Byłem świadom, co się stało, że mam porozrywane nogi...

JANUSZ DZIADECKI, górnik z kopalni „Wieczorek” Str. 19

INFORMACJE

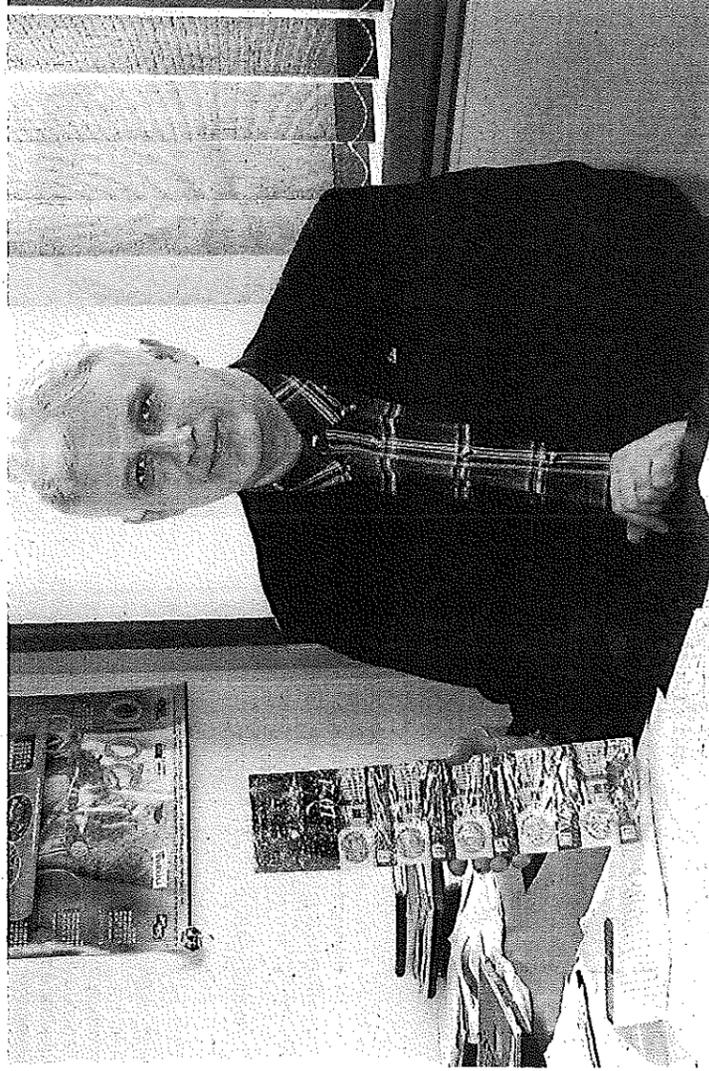
Chodzi o coś więcej niż o monetę...

Pięć tysięcy sztuk – tyle jeszcze w ubiegłym tygodniu wynosiła liczba okazjowych „cegiełek” wydanych przez krakowską Fundację dla Akademii Górniczo-Hutniczej i przeznaczonych na pomoc dla Fundacji Rodzin Górniczych. W ciągu kilku dni „rozeszły się” ponad 2 tysiące!

Wszystko to dzięki górnicy, którym związkowi zawodowym oraz ludziom dobrej woli, którzy zdecydowali przyłączyć się do tej szczytnej inicjatywy. Akcją patronuje „Trybuna Górnicza” oraz jej portal nettg.pl.

Ratownicy – na medal!

Organizacja, która jak na razie najbardziej zaangażowała się w rozprowadzanie „monet-cegiełek”, jest Związek Zawodowy Ratowników Górniczych w Polsce. Piotr Luberta, przewodniczący Zarządu Krajowego ZZRGGwP, jako pierwszy zgłosił chęć wzięcia udziału w akcji. Na samym początku zadeklarował, że wśród członków związku rozprowadzi pół tysiąca tych wyjątkowych monet o nominalnej wartości 7 staszyców. W czasie odbioru cennej przesyłki zapewnił, że na ratowników górniczych zawsze można liczyć i tym razem będzie podobnie. Słowa te, można powiedzieć, stały się przepowiednią. Po zaledwie kilku dniach przewodniczący Luberta zadzwonił do siedziby Wydawnictwa

Zdaniem Dominika Kolorza, przewodniczącego górnictwej „Solidarności”, zbliżająca się Barbórka to idealny okres na rozpoczęcie sprzedaży dukatów.

Górnictwego, które jest koordynatorem akcji, i zapowiedział, że jest gotowy rozprowadzić jeszcze 250 dukatów!

Solidarna „Solidarność”

Swoją „cegiełkę” do sprzedaży „monet-cegiełek” dorzuciła także „Solidarność”. Pół tysiąca monet, wybitnych w Mennicy Polskiej SA z okazji 90-lecia AGH, trafiło bowiem do Sek-

cji Krajowej Górnictwa Węgla Kamiennego NSZZ „S”.

– Ta akcja z pewnością ma szansę powodzenia, ponieważ górnicy to solidarny naród, który nie zapomina o tych, którzy ucierpieli. To bardzo dobra i ciekawa inicjatywa. Zbliży się Barbórka, więc jest to idealny okres na przeprowadzenie takiej akcji. Na górnictwych biesiadach możemy przeprowadzić np. mini aukcje. Myślę, że monety, które otrzymali-

śmy, w błyskawicznym tempie zostaną rozprowadzone wśród naszych członków. Być może weźmiemy jeszcze drugą partię – przypuszczam Dominik Kolorz, szef górnictwej „Solidarności”.

Poza ZZRGGwP i „S”, do akcji, którą zainicjowała Fundacja dla AGH, włączyły się również Porozumienie Związków Zawodowych „Kadra”, Związek Zawodowy Górników w Polsce, Związek Zawodowy „Prze-

robka” oraz Związek Zawodowy Maszynistów Wyciągowych Kopalni.

Druga strona... dukata

Podobnie jak moneta, akcja „Pomóż nam pomagać dzieciom” także ma dwie strony. Na awersie można zamieścić górnicze organizacje związkowe, które mocno zaangażowały się w kampanię na rzecz FRG. Rewers z pewnością należy do ludzi dobrego serca, którzy w równym stopniu przysłużyli się do powodzenia akcji już na jej samym początku.

Jedną z osób, które jako pierwsze zdecydowały się na nabycie dukata, był Jerzy Kalus, emerytowany sztygar z kopalni „Halimba”. – Jestem numizmatykiem, kolekcjonuję monety, ale na dzień dzisiejszy o zakupie wpłynęła także chęć wsparcia FRG – stwierdził rudzianin.

Takie same motywy skieroowały do siedziby Wydawnictwa Górniczego Ryszarda Koniecznego, emerytowanego hutnika z Chorzowa. – O akcji dowiedziałem się z waszej gazety, którą regularnie czytam. Ten szczytny cel, jakim jest pomoc dla dzieci z FRG, zmobilizował mnie do tego, aby do was zajrzeć. Zbieram monety i mam ich ponad 60 w kolekcji, ale tu chodzi o coś więcej niż o monetę. Chodzi o piękny gest – stwierdził emerytowany hutnik.

Dukatów każdego dnia ubywa, a jako że ich liczba jest ograniczona, wszystkim chętnym radamy się pośpieszyć. Monety można nabyć w siedzibie Wydawnictwa Górniczego (Katowice, ul. Kościuszki 30). Ich cena minimalna to 10 zł. Maksymalnej nie ma...

MACIEJ DOROSIŃSKI mdorosinski@nettg.pl

Sztolnia pełna atrakcji

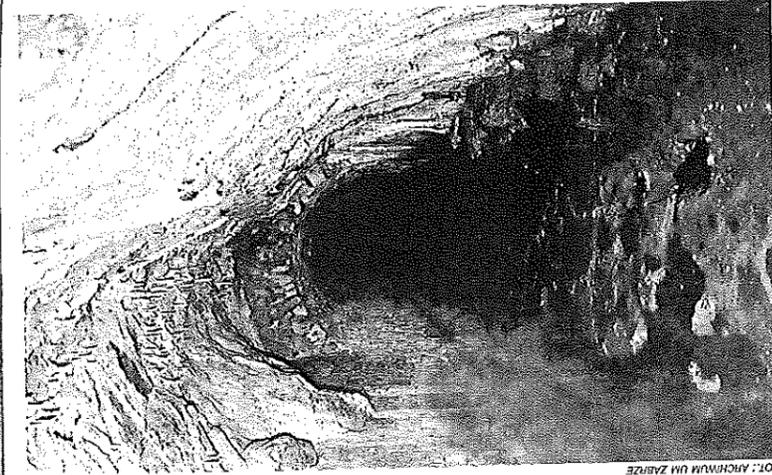
To będzie jedna z najatrakcyjniejszych podziemnych tras turystycznych. Na jej realizację Zabrze otrzymało ponad 41 mln z ulicznej dotacji. Główna Kluczowa Sztolnia Dziedziczna odstąpił swe czarne czeluście za trzy lata.

Aby podziemna podróż była możliwa, należy najpierw udrożnić i przystosować do ruchu turystycznego jej zabrzański odcinek, czyli fragment XIX-wiecznego wyrobiska, łączącego dawną kopalnię „Król” (później „Prezydent”) w Chorzowie z kopalnią „Królówka Luiza”.

W ramach projektu pod Zabrzem powstanie kompleks kilkunastu podziemnych tras turystycznych, o łącznej długości wynoszącej ponad 4 km. Inwestorem projektu jest gmina Zabrze, a jego realizatorem Zabrykowska Kopalnia Węgla Kamiennego „Guido”.

Najprawdopodobniej drążenie wyrobisk rozpocznie się od wykopu wykonanego z powierzchni ziemi. Realizowane będzie z użyciem typowego kombajnu chodnikowego. Prace zostaną prowadzone bardzo płytko, bo na głębokościach dochodzących zaledwie do 30 m pod centrum miasta, czyli ulicą Wolności – wyjaśnia Tomasz Bugaj z zabrzańskiego magistratu.

Konieczność przejścia przedkiem wyrobiska kolejno przez nadkład, twarde piaskowce, stare pola pożarowe i nienaruszone pokłady węgla, daje wyobrażenie o złożoności robót. Ale to nie wszystko. Zostanie wykonany także otwór wentylacyjny o średnicy 1200 mm.

Przed budowniczymi jeszcze wiele pracy. Obecny wygląd podziemnych korytarzy Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej obrazuje powyższa fotografia. Plany zakładają doprowadzenie ich do stanu przedstawionego na wizualizacjach po prawej stronie.

– Komu zlecić tak potężną robotę? O to jesteśmy spokojni. Na Śląsku mamy dużo doskonałych firm górniczych. Nie ma obaw o powodzenie przedsięwzięcia – dodaje z przekonaniem Bugaj.

Tymczasem powstały już plany atrakcji turystycznych, na które liczyć będą mogli turyści. Przepłyną oni 500 m łódkami z napędem akumulatorowym, podążając po drodze przeróżne atrakcje, takie, jak odwrozonej w naturalnej skali podziemny port przedłunkowy, gdzie węgiel, dowożony bezpośrednio z filara, ładowano na łodzi. Dalej pojadą współczesną spaliniową kolejką podwieszaną, zwiędzą podziemia Skansenu Górniczego „Królówka Luiza”, gdzie ulokowano maszyny i urządzenia XIX- i XX-wiecznej kopalni.

Lecz to jeszcze nic w porównaniu z trasą pod roboczą nazwą „Śladami katastrof górniczych”. Tu adrenaliny będzie już co niemiara. Kolejno nastąpią symulacje różnych katastrof, które wydarzyły się w polskim górnictwie. Jadąc windą, zwiędzący usłyszą trzask pękającej liny, nagłe przyspieszenie i w końcu gwałtowne hamowanie połączone z dźwiękiem łapadeł, wgrzyżających się w dębowe prowadniki.

To na razie tylko plany, ale już dziś zabrzańskie obiekty pogórnictwa, zabytkowa kopalnia „Guido” oraz skansen „Królówka Luiza” stanowią unikatowe atrakcje turystyki poprzemysłowej, które w tym roku odwiedziło ponad 80 tys. turystów.

KAJETAN BERZOWSKI kberzowski@gornicza.com

